# بە هەکەوت مستەفا.. ئەسکار خۆنە یان ئاستییە؟.. حەیدەر عەبدولڕەحمان

دونیا ئێوارە لەگەڵ ژمارەیەکی کەم لە بینەران فیلمی (بەهەشت نابینی گەر ژن بتکوژێ) لە دەرهێنانی (هەکەوت مستەفا)م بینی.
بەر لە بینینی فیلمەکە پێشبینی ئەوەم دەکرد پلیتم دەست نەکەوێ، کەچی دووچاری سەرسوڕمان بووم کە ئەو ژمارە کەمەی بینەرانم لە هەڵکەدا بینی.
پەم وایە ئەمیان پەیوەندی بە ئاستی فیلمەکەو دەرهێنەرەکەیەوە نەبوو، بەڵکو باری ئابووری خەڵکەکە ئەوەندە ناگزووڕە ، یاریدەی ئەوەی نادا بە دە هەزار دینارو زیاتر فیلمێك ببینی، خۆ ئەگەر خەزانێکی پێنج کەسی بن، ئەوە دەبێ پێنجا هەزار بدا بە بینینی فیلمێك!
کەمپانیاکان ئەگەر دروست بوونی بینەری سینەمایان لا گرنگ لە کوردستان، دەبێ هەلو مەرجی ئابووری خەڵکەکە لەبەرچاو بگرن.
کە فیلمەکە دەبینی، لە دەستپێکدا دەتگەیەنێتەوە سانایی وەحشیگەریەتی داعش و شاری موسڵی وێرانکراو، کە لە هەموو لایەکەوە بانی مەرگ و تەنگی خوێن بەدارو دیواری شارەکەدا دەبینی.
دەتگەیەنێتەوە سەردەمی جاهلیەت و مەزاتخانەی ژنە بەدیل گیراوەکان، کە وەك هەر ئاژەڵێك دەکران و دەفرۆشران.
لەو مەیدانەدا ئەو دوو خوشکە عازەبە (ڤیان و هەلین) فرۆشرانە داعشەکان، بەنام (ڤیان) هەرلە یەکەم شەودا، کاتێ داعشەکە وەك دەندە پەلاماریدا، دەرفەتێکی بە دەخسا، دەستی بگاتێ دەمانچەیەك و مەردانە بەرگری لە شەرەفی خۆی بکاو زاوا داعشەکە بکوژێ و خۆی رزگار بکا.
بەنام (هەلین)ی خوشکی کوتە دەست داعشێکی قەناس بە دەستی سویدی و سکی پێکرد.
ئیدی سیناریۆکەی هەکەوت وا نیشان دەدا کە (ڤیان )هەموو هەوڵی بە ئەوە دەخاتە گەڕ بە هاوکاری پێشمەرگە هەلینی خوشکی لە دەستی داعشەکان دەربێنێ.
تا لەکۆتاییدا (هەلین) ئازاد دەکات، بەنام لە هەمان چرکەکەداعشەکەی مەردی دەکوژێ، خۆشی شەهید دەبێت.
ئەم کورتەی سیناریۆکەی هەکەوت مستەفایە، کە زەربەی کۆشکانی

تەدا کەبەتەوە لەبەر ئەم هۆکارانە:
١.شوێنی ڕاستەقینەی چیرۆکەکە شارێکە بە ناوی کە بە ڕەحمکی فەرمانڕەوا داستانەکیان دژی داعش تەمار کردو بوون بە مایەی سەرسام بوونی هەموو دنیا، نەک شاری موسڵ.
بەهۆی دەرهێنەر بەهۆی لۆکەشنە ئامادەکراوەکانی شاری موسڵ و وێرانکاریيەکانی، لەو دنیایە بووە کە ئەو لۆکەشنانە وەک سینەماکارێک یاریدەدەی دادەن بۆ بەرجەستە کردنی دیمەنەکان، بۆیە هەوداوەکی چیرۆکەکەی گواستەتەوە شاری موسڵ.
بە گۆڕینی جوگرافیای ڕاستەقینەی هەوداوەکان ، هەم غەدرێکی لە مێژوو کردووە هەم لە شاری کەبانی.
2. ئەو کچە قەناسە بەدەستەی بەو ئازایەتیە کەم وێنەیە شۆڕشی کردووەو دژیان داعشی ڕاوانەی دۆزەخ کردیە، کچە شۆڕشگێڕەکی کەبانی بوو نەک کچە پێشمەرگەیەک.
چونکە دیارە هیچ کچە پێشمەرگەیەک نەچێتە ناو جەرگەی موسڵ و بەتەنیا سە قەناس بەدەستی داعش هەر یەکەو لە باڵەخانەیەک بکوژێ.
کچی پێشمەرگەی ئەڕە جگە لەکاری کارگێڕی نەبێ لە فەرمانگاکان هیچ شۆڕشکی هوو بە هوویان نەکردووە، کەواتە بە ئەو ئازایەتیە لە شۆڕشگێڕانەکیتەوە بە کچە پێشمەرگەیەکی دەبەخشێت، ئەگەر هەموو ناونیشانەک، لەهەر پارچەیەکی کوردستانی گەورە بێت یەک پیرەزی هەبێت؟
3. ئەگەر بتەوێ وەک دەرهێنەر واقیع بینانە هۆس و کەوت بکەیت لەگەڵ کامەراو لەگەڵ بینەردا، ناکرێت لە چوارچێوەی واقیعدا دەرچیت و فیلمەکە لە فیلمکی واقعی بکەیتە فیلمکی خەیاڵی زانستی، کچە پێشمەرگەیەک بکەیتە سوپەرمان لەسەر سە باڵەخانەی دە دوانزە نهەمی دوور لەیەک بفڕیت و هەر سە قەناس بە تاقی تەنیا بکوژی؟
**ئایا ئەمە فیلمی کارتۆنە یان واقیع؟**
4.دەرهێنەر چەند ئەوەندەی لە سیناریەکەدا غەدری لە کەبانی و شۆڕشگانان کردووە، ئەوەندەش غەدری لە پێشمەرگە کردووە، چونکە کاتێ (ڤیان) دەچێتە ناو پێشمەرگەو دەیەوێ سەرکەشیەکان بکات بە ئازاد کردنی خوشکەکەی، فەرماندە پێشمەرگەکە( قادر جەلال) ڤیان بە شێت دەزانێ بەرامبەر بە سەرکەشیەکانی، هیچ جۆرە هاوکاری کردنکی پێشمەرگە لەو شێوە چارنووسیە نابینین، تەنیا هاوکاری کردنی فەرماندەکە نەبێت بە چەند زانیارێک، ئیدی وەک تەماشاکار دەمێنێتەوە .
لەو حاڵەتەدا بینەر دووچاری دووش دامان بوو لە تەجمید کردنی هەزی پێشمەگە، کەم یان زەر .

5. دەرهێنەر ئامانج و گوتاری ئەو شەقانانەی نەخستەتە چوارچیوەیەکی نیشتیمانی بە بەرگری کردن لە مافی خەیان دژی داعش، بەڵکو ئەو ئامانجانەی بچووك کردۆتەوە بە پرسێکی شەخسی و تایبەتی، کە پرسی ئازادکردنی خوشکەکەیەتی.
لە گەڵ ئەو بچووك کردنەوەی دژی شەقانان و بچووك کردنەوەی رۆَڵی پێشمەرگە دژی داعش و جووڵە پێنەکردنی بە هیچ چالاکییەکی عەسکەری، گوتاری فیلمەکە کاڵ دەبێتەوە.
6.دەرهێنەر لە چەند دیمەنێکی فیلمەکەی سوودی لە فیلمێکی دەرهێنەرێکی ئیسپانی وەرگرتووە بە ناوی (جیرارد) لە فیلمی (رەقەڵ) بینەر دەتوانێ بە یوتوب بیبینی و بەراوردێکی پێ بکات .

**گوتارە بنەڕەتیەکانی فیامەکە:**
بە گشتی سیناریۆکە بەرەو چەند ئاراستەیەك دەچێ
1.دەرخستنی ئازایەتی ژنی کورد لە شەڕی دژی داعش، کە بوو بە مایەی دروست بوونی ئەفسانەی لەو ئازایەتیە.
ئەم دەرخستنە گەورەییەی لەو دابوو کە ئافرەتێکی کورد ڕۆَڵی پاڵەوانێتێکی تەدا بینی، بۆیە هەموو شانازییەکە پێخش دەکرێت بە سەر ئافرەتی کورد لە هەر شوێنێ بێت .
ئەگەرچی کەمێك زیدەڕۆیی کرا لە فەرمی واقیعی فیلمەکە.
2. بە گشتی فیلمەکە فیلمی ئەکتەر بوو، هەموو هەوڵەکان بۆ گەورە کردنی (ئاڤان جەمال) و ڕۆَڵەکەی بوو، چونکە گەیاندنی پەیامی ئازایەتی ئافرەتی کورد لەسەر ئەستۆی ئەو بوو، ئەو بە جەستەو توانای خۆی پەیامەکەی خۆی گەیاند.
ئاڤان جەمال ـ لەو بارەیەوە پەیڕەو لەژیکییەکانی شکاند، کە بە تەنیا دەرفەتێك پێشبەکە لەگەڵ ئەکتەرانی هۆلیود بکات، ئەمەش هەمدیسان خاڵێکی دیکەی ئەفسانەیی ئافرەتی کوردە، هەم لە ئازایەتی، هەم لە توانا هونەریی و جەستەییەکانی.
ئەوەی بە دەرهێنەر یاریدە دەر بووە بە هەڵبژاردنی ئاڤان، ڕوخسارو شەوەی سینەمایی ئەو ژنەیە
کە لەگەڵ ڕۆَڵەکەی بوەشێتەوە.
هەروا توانای سەختی ئەو لە بەرجەستەکردنی ڕۆَڵەکەی.
تەکنیك: ئەوەی فیلمەکە ببینە ڕاستەوخۆ بە شاشەکە دەبەستێتەوە، لە بەر ئەوەی فیلمەکە کولیتێکی بەرزی هەیە بە تواناترین کاستی هونەریی لە وێنەگری و موزیك و دەنگ و ڕووناکی و لوکەشن کاریان کردووە بە کولیتێکی جیهانی.
جیاوازی دەرهێنەر هەڵکەوت مستەفا کاتە بیار لەسەر دروست کردنی فیلمێك دەدا، پلانێکی تەکەمی هەناسە درێژی بە دادەڕژێ، بەر لە

هەمم شتێ بیر لێ هەبژاردنی بابەتی فیلمەکەی دەکاتەوە، بابەتی سەردەم بێت و جیگەی سەرنج ڕاکێشانی جیهان بێت و لێ ڕووی سیاسی و یاسایی و مرۆیی لەمپەر بەبێ بازاڕ بوونی فیلمەکەی دروست نەکات.
گرنگترین ئامانج لای هەڵگرەوت بێ بازاڕ کردنە، لێ بازاڕ یوونیشدا هاوسەنگی سیاسی دەخاتە سەرووی هەموو شتێکەوە ئەو لێ فیلمی سەدام بێ ڕاگرتنی ئەو هاوسەنگیە بێ دەی لایەنگرانی سەدام و بێ دەی ئەمریکاو بێ دەی ناوچەی کەندەاوی کرد، بەیێ توانی بازاڕێکی نموونەیی لێ پەیداکردنی سپەنسەر پەیدا بکا، ئەزموونەکانی ئەو فیلمێ بوو بێ سەرچاوێ بێ ئەو فیلمەش کێ یەکەم فیلمی کوردییە لەمێژوودا لێ ڕووی داهاتەوە ژمارەیەکی نوێ تەمار دەکات.
هەڵگرەوت ئەمەکێ هەر تەنها دەرهێنەرێك نیێ کێ سینەمای کوردی بەرەو بێ جیهانبوون بپەێنێتەوە، بەڵکو دەبێتێ ئەو بەرهەمهێنەرێ هوشیارێی لێ سیستەمی دروست کردنی فیلم ڕاهاتووە،
ئەو قەناغەی تێپەڕاند چاوی لێ سپەنسەرێکی ناوخێی کوردستان بێت لێ باوەشی بگرێت .
ئەو توانی سوود لەوپانزە ساڵەی ژیانی لێ نەرویج وەرگرێ و نهێنییەکانی سینەماو فاکتەرەکانی سەرکەوتنی بدزێتەوە.
ئەو تازە گەیشتێ قەناغێك کەمپانیا جیهانییەکان فیلمەکانی هەڵگرەوت نەرێ بگرن بێ کەینی،
لێ ماوەیەکی کەمدا هەر تەنها یەمماز گەنای لێ گەڕپانێ جیهانییەکێ نامێنێنەوە، ئەگەر گەنای چووێ کان ئەوێ چاوەڕوانی هاتنی هەڵگرەوت بکێ کێ لێ داهاتوودا ناوی بچێتێ نەو کاندیدانی ئەسکار، ئەمەش ئیەستاکێ تەنیا ئومێدەکی کوردێ و بەس.